

ЖЫЙЫЛУ

Къытлыкъ алыкъа республикагъа къатылмагъанды

Тононе КъМР-ни Правительствоусуну улуу жыйылыуу болгъанды. Аны КъМР-ни Правительствоусуну Председателини биринчи орунбасары Мурат Тхазалпиев бардыргъанды. Жыйылыуа Россияни Президентини Юг федеральный округда толугу аркылыгы келечисини орунбасары Владимир Жуков къатышханды.

Ол бек алгъа Мухаммед Шогенов РФ-ни Президентини Юг федеральный округда толугу аркылыгы келечисини КъМР-де баш федеральный инспекторуна салынганчы юсонден билдиргенди эм аны уруну жолу бла шагъарай этгенди. Федеральный инспектор субъектледе власть органнаны ишлерини, РФ-ни Президентини указлары бла бурукуллары, миллет проекте жер-жерледе къалай толтурулгъандырына, федеральный законна этилген бурукълукларына юспердин РФ-ни Президентини попредствосуна билдирип турурга борчул

болгъанын айтханды. «Югнюлюкде Россияни Президентини Дмитрий Медведев регионлада миллет проекте къалай толтурулгъандырына, адамланы социальный жаны бла къорулууга, ала ны иши жерле бла жалчытууга аслам эс болгове кереклинин айтады. Ол себеден КъАбарты-Малкъарда да бу ишени энич контролда турарга керекди», - дегенди.

Министрле халпы тинтгендиле

Ызы бла жууаплы министрле бла ведомстволаны башчылары Владимир Жу-

Владимир Жуков бла Мурат Тхазалпиев.

Мусукланы Алий доклад этген кезуу.

ковка республиканы экономикасындан хапар айтханды, финанс кризисге къажу къалай мадарла этилгендерин билдиргендиле. КъМР-ни экономиканы айнытуу эм сагъу алуу министри Мусукланы Алий келтирген шартлагъа кере, озгъан жылда республикада 54,3 миллиард сом багъасын жуукъ болгъанды. Мирзая жыйында, малчылыкда да халпы итленгени эсленеди. Сэз ююн, озгъан жылда, 2006 жыл бла тенгледиргенде, эт 8,4 процентге, сют а 5,3 процентге кеп алынганды.

«Экономиканы айныууда эт мюк аслам жерни алады. Озгъан жылда битеу эт мюк предпритияла жарашдырган продукт 20 миллиард сом багъасын жуукъ болгъанды. Мирзая жыйында, малчылыкда да халпы итленгени эсленеди. Сэз ююн, озгъан жылда, 2006 жыл бла тенгледиргенде, эт 8,4 процентге, сют а 5,3 процентге кеп алынганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

«РусГидро» ачык акционер обществоу Къабарты-Малкъарда филиалыны генеральный директору **СОТТАЛАН АЛИЙ:**

Алда бизни улуу ишле сакълайдыла

Ахшы хапар Россияни чемпионаты Нальчикде бардырылыкды

Екатеринбургда карате-ккусинкайны регион федерацияларыны башчыларыны битеуроссий жыйылыулары болгъанды. Алагъа къыралны аптмыш юч региондан сенсейле къатышхандыла, ол санда бизни республикадан да РФ-ни сыйлы тренерлери Анатолий Онищенко бла Михаил Казиев. Казиевни бизге билдиргенине кере, жыйылыуда алапы бек къуандырган иш - эр ишленди бла тишарулары араларында карате-ккусинкайдан РФ-ни чемпионатын 22-чи майда Нальчикде этдоруоно юсюнден оную этилгени болгъанды. Ол да бошдан тойюлды. Бизни юч карате-ккусинкайдан - Анзор Шихабов, Тилланы Артур эм Эмиль Битхаш - ккусинкайдан жаны бек иги спортчуларына саянгъандыла. КъМР-ни Президентини Арсен Каноков чемпионаты къурау комитетине башчылык этеги ырызлыгын билдиргенди. Онищенкога бла Казиевге уа Россия Федерацияны жеринде карате-ккусинкайдан аттестация экзаменлени бардырыгъа эркинлик берилгенди.

«Алий Абдуллаевич, озгъан жылда болдурган керюмдюрлеризге ырымзысыз?»
- 2008 жыл бизни коллективте бир даражадан башка даражагъа кечю болуп къалмай (2008 жылны мюк айына дерни биз «Каскад Нижне-Черекских ГЭС» ачык акционер общество эдик), алтыбызга салынган борчларына жашауда жетишимли бардырган жылда эди. Филиалны оюнуундагы гидроэлектростанциялада урунганганы бийик усталыкъларына, биритгит ишленлери хайырындан битеу жумушла тынгылы толтурулгъандыла. Гидроэлектростанциялага ремонт этиу, алапы оборудованиларын эм кеслерин да жангартыу жаны бла 129,1 миллион сом багъасыны тамамлангандыла. Ол санда баш оборудованины жагыларыны алыгъа эм жангартыуға 53,6 миллион сом, ремонтта 25,4 миллион сом къоратылгъанды. Андан сора да, жай кезиуде къутуруп келген суула хата салмазча битеу мадарла этилген эди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

2008-2009 жылланы коз арты-къыш кезиунде ишлерге хазырлыкны паспортун заманында алгъанбыз. Битеу керекли мадарлары эталгъаныбызны хайырында, энергетикле айтканлай, «улуу сууну» кезиунде озгъан жылда 383,1 миллион киловатт-сагъат электркуюк

чыгъарыгъа къолубуздан келгенди. Ол а тохтадырылган пландан он процентге кепди.

«Налогоу төлеу жаны бла болуугу а къалайды?»
- Бытыр бюджетли битеу торлюперине 125 миллион сомдан артык ахча этдоргенбыз. Ол санда республикалы бюджетте 115 миллион сом неди 2007 жылдан эсе төрт керге кеп. Андан сора да, КъМР-ни жер-жерли муниципальный бюджетлерине 2,5 миллион сомдан артык ахча бергенбыз.

«Сизни алыгъыгъа план бла салынган борчлагъа кере не зат алыгъансыз?»
- КъМР-ни кесини энич энергобазасын къуруну программасыны чеклеринде 2008 жылда Тбөн-Черек ГЭС-лени кесювданы экини кезигини - Къашхатау ГЭС-ни - къурулушу андан ары бардырылгъанды эм аны баш уезли ишенип бошлаа турады.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Суратны ХОЛАНЛЫ Марзият алгъанды.

Къулукъыгъа салыу

Мухаммед Шогенов — КъМР-де баш федеральный инспектору

РФ-ни Президентини Юг федеральный округда толугу аркылыгы келечисини КъМР-де баш федеральный инспекторуна алтын Къабарты-Малкъарны Президентини ишлерини управлауучисини болуп тургъан Мухаммед Шогенов салынганды.

Жангы баш федеральный инспектор бла Къабарты-Малкъарны Правительствоусуну членлери эмда къырал властыны жер-жерледе Федеральный органларыны башчылары бла РФ-ни Президентини ЮОЮ-да толугу аркылыгы келечисини замостители Владимир Жуков танышдыргъанды. КъМР-ни социальный-экономика болууна аталган жыйылыуда ол РФ-ни Президентини ЮОЮ-да попредини бегимини окугъанды эмда Мухаммед Шогеновну уруну жолу бла шагъарай этгенди. Аны къырал ишде улуу сынауу болгъанын чертип, ол анга жагы борчлары бет жарыкълы толтуругъа себеплик этеригине ышанганын билдиргенди. Президент эм Правительство бла бир акылы болуп ишлени сыйтенин айтханды. «Бир акылы болуу бирликке, келишмюкке этеди», - дегенди.

Мухамед Шогенов да Россия Федерацияны Президентини толугу аркылыгы келечисини аны улуу ышануулыкъ этилгени ююн жорек ырызлыгын билдиргенди. «Республикада социальный-политика халпы, халкъы къалай жашагъанын башхаладан эшитип билмейме. Активни кеп членни уста таныма, КъМР-ни Президентини Арсен Каноков бла бирге ишленгени артыкъда багъалайма. Битеу ол затла манга борчуму толу да, хайырлы да тамамларга юч-къаруу береди», - дегенди.

Мухамед Маевич Шогенов 1944 жылда КъМАССР-ни Ураин районуу Урух элинде туугъанды. Къабарты-Малкъар къырал университетини бла КПСС-ни АК -сында Жамуат ишмуланы академиясыны инженер-къурулуш бөлүмюне бошагъанды. Экономика эм техника имулануы кандидатыды. РФ-ни жупулу журт-коммунальный мюлюно сыйлы къулукъчусуду. КъМР-ни Сыйлы грамотасы бла сараланганды.

Уруну жолун 3-чю къурулуш-монтаж управленийда ичи болуп башлагъанды, Нальчикде «Севкавкооп строй» трестде кирпич къулачу болуп ишлегенди. Аскерден къайтып,

КъМР-ни Президентини бла Правительствоусунупреесс-службасы.

КъМКЪУ-ну да бошагъандан сора торлю-торлю жылда Ураин районында госахтехконтроль инспектору, районну архитектуру, Нальчикде темир-бетон конструкция заводну директору, Нарткала шахарны исполкомуну председатели, КПСС-ни Къабарты-Малкъар обкомуну къурулуш бөлүмюно инспектору, КъМАССР-ни Гостроюну председатели, КПСС-ни Нальчик шахар комитетини экинчи секретары, «Каббалководмелиорация» проект-къурулуш биригуюнуну таматасы болгъанды.

«1993 жылда КъМР-ни Министрлерини Кабинетини ишлерини управлауучисине, азы бла уа КъМР-ни Президентини бла Министрлерини Кабинетини Аппаратыны башчысына салынганды. 1995-1999 жыллада жер-жерли самоуправляенины Нальчик шахар Советине, Нальчик шахарны администрациясына башчылыкъ этгенди. 1999-2007 жыллада - КъМР-ни Россия Федерацияны Президентинде дайымы келечисини этди. 2007 жылда Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини ишлерини управлауучисине салынганды.

2009 жылда 15-чи январьдан РФ-ни Президентини Юг федеральный округда толугу аркылыгы келечисини аппаратыны КъМР-де баш федеральный инспекторуу къулуушуну толтуруп башлагъанды.

Кредит берюде тыйгъа жукуду

Бизни Россияни Сбербанкны Къабарты-Малкъарда 8631 номери бөлүмюно управлауучисини орунбасары Мурат Тугусов бла бөлүмюно ушакъыбыз Россияни Сбербанкны жунин финанс кризисини болуунда предпритиялагъа бла организациалыгъа кредит ахча берюу ишини къалай бардырганы бла байламыды.

«Шендюго болум бизге бир торлю жаны бла да хата келтиргенди, - деп башлайды ушакъыбызны Мурат Мурзабекович. - Кесибизни рынокну болууларына жараша бизни айна бардырыла. Правительствоу бла Россияни Сбербанкны финансла системаны тап халгъа келтируу жаны бла этген амалла уа къоржкыуусу айныргъа онг бергендиле.

«Озгъан жыл 1-чи декабрдан башлап Россияни Сбербанкны битеу бөлүмлери да банкны 2014 жылга дерни айынууу жагы стратегиясын жашауда бардырып башлагъандыла. Ол бек ала адамланы жумушларын жалчытууда ахшы торлениуле кийиргенди. Сэз ююн, Къабарты-Малкъарда бөлүмле барысы да эттенди игирге дерни солугуусу ишлерикдиле...»

«Предпритиялагъа бла организациалыгъа кредит берюу амаллары уа торленингимдиле?»
- Шендюго экономика болуула халкъы аралы, россияни да банка аралы кредитованины финанс рынокларында ахча ресурслары багылары өсгенди. Аны бла бирге уа кредитлени процент ставклары да.

«Кризисни болууларында банк бек алгъа кредит портфельни качествона излемлени ючюндиргенди. Ол а, кесигиз аныгъалагъанды, ахча

алгъан ахчыны финанс онгарыны бююн төрөн тинтиюду. Биз а ахчалары, залогта салыргъа мюклетери болгъанын сыйлайбыз.

Аны бла бирге банк финанс кризис бла байламы кеплени онгарын аныгъалагъа юрешени. Сэз ююн, ол мюк продукциягъа багъаланы тошгенлери зогъ алып, элли товар чыгъаруучулагъа ёсдорген тирикликери тийишли багъа бла сакътаны, бирбирини кредит ахчаларыны къайтаруу заманларын аслам этгенбиз.

«Предпритиялагъа бла организациалыгъа кредит берюде бир торлю тыйгъын болмагъанын чертеу айтыргъа оюмо. Банк корпоратив клиентлеге кеп заманга созулган программаларын жашауда бардырыуға, улуу, орта эм гиче бизнес бла юрештениге ахча берюуе бардыргъанлай турады.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жыйылыуу

Ышангылыкъ туудура

Бу конюде Согурунны битеуроссий биригюулерини республикагъа бөлүмюне Къабарты-Малкъарда Жаш төлюно жылы къууаччы халда ачылганды. Аны КъМР-ни Информациалык коммуникацияны, жамуат биригюулерини эм жаш төлюно ишлери жаны бла министрствонуу келечилери, ВОС-ну регион бөлүмюно председатели Черкеслени Лариса, аны шахар бөлүмюно башчысы Жамин Шакаюков эм башхала къатышхандыла.

Къууаччы жыйылынуу Лариса Иссаевна ачханды. Ол быллай ишле торлю болуу этеги ишлени инвадидлени бирикдирге болуушунанларын белгилегенди. Черкесланы къызлары сакъатланы ВОС-ну регион бөлүмюно клубуна жыйылуу онгарлы болгъанды да иги шартка санаганды. Инвалидлени реабилитация этиу жаны бла ишле культураны, спортну оюу бла бардырылгъа керекдиле, дегенди ол. Жангы къурагылгъа

ан министрствоу биригюулене болуушукъ этер деп ышанганын да билдиргенди.

Жыйылыуға жаланда кезлеринде къылулула угъай, бирси категорияны инвадидле да келгендиле. Алапы араларында сангъарууны биригюуленди, шахарны сакъат сыйиле тургъан интернат школундан, «Надежда» деген биригюуден да бар эдиле келечиле. «Надежда» юсюнден а энич айтырчады.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Энтта да чагъарыкъдыла гюлле
2 бет

Минглени жашауға къайтаргъан врач
3 бет

Законлукъ, жууаплыкъ да бирча сураллыкды
3 бет

Кирсизлик - саулыкуну башыды
4 бет

Светлана ГАУНОВА.

Къытлык алыкъ республикада къатылмаганды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Дагъда Муюк улл Къабарты-Малкъарда гитче эм орталык бизнеси аялтыу жаны бла ишени юсюнден айтханды эм быллар шартла келтиргенди: озган жылда 3 мингге жуукъ жангы гитче предприятие ачылганды, эчки предпринимательлени саны 24 мингден асламды. Бу сферда 80 минг адам урунда. Ишчи жерлени юсюнден айтханды а, битеу да бирге республикада ишчилени саны 315,2 мингди, 2006 жылда болганына 4,5 минг адам къошулганды. Биогонлюкде эселде 23,7 миң ишиси турды.

Деморграфияда да иги жанын торпелени бардыла. Озган жылда, миңг адам къа тергенде, тугуналаны саны 13,5 керге келбейден, тугуналалыгени сыйбейден саны, миңг адамга тергенде, 5,9 керге азайтылганды. Битеу бу жетишилме «Саулык саклау» миллет проектти жашауда бардыру себептик этгенди.

Финанс кризисге къажуа ишени юсюнден айтханды, республикада КъМР-ни Президентини башчылыгы бла Кризисге къажуа штаб къуралганды, предпритиялени ишлери дайым да контролда турардыла. Кризисни хатасы республикада алыкъ эсенмейди.

Баш жетишим - дотацияны азайганы

Свэ ючюн, Азрет Бишенов айтханды къа, юч жылы ичинде республиканы кеси фиданалар юч керге келбейтилгенди, ёнчюкелде азайтылгандыла, биогонлюкде иш хакъ эм социальнй тёленилде борч ахырда жокъду. Баш жетишиме а республиканы дотацияны субъектлени санында кетерилгенин сарнаулы болуукду.

Озган жылда дотация 57 процент болганы эсе, былланы аны 52 процент дери тошорорге белгилгенди. Биогонлюкде республиканы бюджет файдала да къоранча тен болуп жарашдырылганды эм ол 21,4 миллиард сом болганды. «Биз бюджетде тотуралмазлык ишлени белгилемегенибиз,

социальнй жаны бла къалны борча алганы эсек, ала бары да тамамланлыкдыла», - дегенди министр.

Болум дайым контролдады

Финанс кризис бла байдаллы предпритиялада ишчи жерле къысхартылганды. Алай Мухамед Кодзочкунов бла Арсен Маремукос докладларына керге, республикада алыкъ аллай къоркжу жокъду. Мухамед Кодзочкунов озган жылда халкын иш бла жалганы къырал комитетге 62 миң адам келгенин белгилгенди, ол а, 2008 жыл бла тенгилдиргенде, 11 процентте азды. Биогонлюкде вакансыланы банкында 3133 жер барды. Ала бары да ишчи усталыкъдыла.

Арсен Маремукос республикада ишчи жерлени къысхартуу хакъда алыкъ хакълары заманданды тёленилде баш болуп дайым контролда болганын чертгенди. Инспекция озган жылда республиканы предпритияларында төрт жоуден аслам тинтиу бардырганды, аланы кезиуинде уруу закордателствого 906 бутукълукъ этилгени ачыкъланганды.

Алыкъ хакъны тёленилде бутукълукъла этген предпритияны 133 башына эсерттиле этилгенди, 16-сы ТИКАЛАНЫ ФАТИМА

Жайылнуу ахырында анга къатышхана Владимир Жуковча финанс кризис республиканы къайсы секторна улуу хата келтиргеге болугузу юсюнден оюмларын айтхандыла. Свэ ючюн, КъМР-ни Контроль-эзеллеу къ палатасыны башчысы Рахаланы Борис Къабарты-Малкъардан тышханды урунганла, ишчи жерлени таз этил, тугунал журтларына къайтаса, республикада ишчилени саны келбейринде белгилгенди. Тарифле жаны бла къырал комитетини башчысы Жирослан Вологовроз газ ючюн тёленилде юсюнден айтханды.

Владимир Жуков кенешге къатышханаланы барына да ырызлыгын билдиргенди эм аланы ишлери мындам ары да жетишми бардырырга чакъырды.

Кредит бериуде тыйгыч жокъду

Кредит, аланы бизге келтирген къагытарын тинтигини, кредит берилгени бла къагытарын айтхан къыйын болады. Предпритияны финанснок ишин эм ахча берилген кезиуде бизне план анализ этгенден сора белгиле болды ол.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Ышангылык туудура

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Бу биргиуно Ирина Емужева кеси башламчылыгында бла къураганды. Аны жашчыгы Анзор тугуналанды къыялууду. Ирина да, келесине, аллай къыйын болуук тошогенле бир болуук болуу эсе деген ахылда къураганды бу биргиуно.

Аны ючюн жыйылуда кеп испас сёз да эшитгенди. Анзор а къатнагды сени аныгылган адам турса, не къыйынлыгы да хорларга боллугун ачыкъла, аккордиону согулт, бери кел-

генлени къуандырганды. Ол кеси да алгараганды «Детство да гъанрак» деген Битуроссей конкурсу лауреат болганды.

Кредит бериуде тыйгыч жокъду

Кредит, аланы бизге келтирген къагытарын тинтигини, кредит берилгени бла къагытарын айтхан къыйын болады. Предпритияны финанснок ишин эм ахча берилген кезиуде бизне план анализ этгенден сора белгиле болды ол.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Алда бизни уллу ишле сакълайдыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Суу жыйылуучу кёлде, таштопарак къулоуп этилген платинада, бир-бир мекмамда битеу ишче тамамлангандыла. Сутка марда бла суу юлешюучу басовин эм суу басмы бла барган бир-бир из сындурдан эттенди, сууну бир кезде тутхан резервуарны къурду тигенди. Бассейнин бакъ жанына бетон къуауу ишле къыш кезиуде тохатылгандыла. ГЭС-ни мекямнында къурулу ишче керекли торле тамамландыла.

Бу объектни хазырлыгы биогонлюкде 80 процентини. Къашхатат ГЭС-ни хайырланганды быйланы ахырына берирге деп белгиленгенди.

«РусГидро» ачык акционер обществоуну Къабарты-Малкъарда филиалны генеральный директору СӨТАЛАНЫ АЛИЙ.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Патриот ишлеме койретти

Жыл сайын 23-чю январьдан 23-чю февральга дери кезиуде битеу къыралда Ата журтла къурулушуну ючюн аталып къурулушуну аспалми иши Битуроссей айтыгы бардыралды. Элбурс районун РОСТО (ДОСААФ) совети ол кюнлеу уллу программа жарашау болуурды эм заманда да хазырды.

Айлыкъ башланганды

Жыл сайын 23-чю январьдан 23-чю февральга дери кезиуде битеу къыралда Ата журтла къурулушуну ючюн аталып къурулушуну аспалми иши Битуроссей айтыгы бардыралды. Элбурс районун РОСТО (ДОСААФ) совети ол кюнлеу уллу программа жарашау болуурды эм заманда да хазырды.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Алгъа этилгени

Хасания эли башында, Акъ-Суу элге барганы жолу сол жанында, Долгнскеде да бөлөмлери болган «Айбатлык битимле» муниципальнй унитар сынау-кормод эл молк предпритияны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

Энтга да чагъарыкъдыла гюлле

Экономика къытлык биз хапарын айтхан молкно да акъ-сатканды. Анга да къарамла алгаччылык битимледе да тирлирге, алгыннын даражасына жетерге керешди Черкесланы Георгийнн жашы Романнны башчылыгында. Ол ишленгени эки жыл да болмайды. Черкес улгь бек алы ишчилге хакъларын, наложна жаны торло-торлю терекле, юлкюк, гюлле всидле. Ала Север Америкадан эм Восток Азиядан, Кавказдан, Европандан эм башха жерленде келтирилгенди. Аланы араларында Къызыл китпалыны аты жыйырма жыл мындам алгъа къуру Совет Союзда угай, тыш къыраллада да келгени белгиле эди. Абдан тёленилде индустриал эм өсдорган алгаччылык битимледе да къаллы сору болганын.

ИТОГЛА

Законлукъ, жууапчылык да бирча сураллыкьдыла

Россейни Федеральный миграция службасын КМР-де управленисны онуочулары 2008 жылы ичинде граждандарга жуумуш этюно не кыдаар жеңилтетүү амалдарын, онгарын хайырланганлай тургандыгы. Ол торло иштерин республиканы толтуруучу властыны, КМР-де МБД-ны, РФ-ны кыргызустулугуна Федеральный службасын КМР-де управленисны органа эм башкала бла байлалыкта бардырганды. Аны хайырында Кьабарты-Малкьарда миграция болумун бир халда тутарга кыюлдан келгенди.

Коммерция иш бла келгенге асламыракьдыла

Энди мен службаны бөлөмлерин хар бирини иштерини юскеринде кыдаар кыдаар сөөмө. Иммиграция контроле бөлөмю озган жылда ишин аласк, РФ-ни кырал чегинде «Налыч» аэропорт пунктуу юсу бла 2893 тыш кыраллы граждандар эм граждандарлыклары болмаган кырал эткенди. Озган жылда ол сан 2739 ади. Тышына 2878 адам кеткенди.

Тыш кыралдан республикага адала торло-торло жуумуша бла жеткенди. Сбэ ючюн, былырт турист виза бла 1702 адам, коммерция кыйыгыла бла — 11128, окууга — 729, иш табарга 651 адам келгенди. Ол санлары 2007 жылда көрөмүдү да тынчтенгенди, ала 13,8 көрөгө өткенди.

«Налыч-Аэро» иммиграция контроле пунктуу улукчулары 2008 жылда 2566 тыш кыраллы граждандар эм граждандарлыклары болмаган адамды документтерине кыраганды, право нызамга 28 бузукьлык этпелени ачыкьылганды. Аладан 22-синде жалган документте табылганды. Ала улун РФ-ге нек келгендерин тез көргөзгөнүндө.

Инспекция контроле пунктуу улукчуларыны көргөзгөчүлери бла 15 тыш кыраллы граждандар көлгөргө эркинлик берилгенди. РФ-ни администрация право нызамга бузукьлык этюно кодексины 18,8-18,9-чу статьяларына көргө 101 протокол жарашдырылганды. Право нызамга

бузукьлык этпелени 16-сы Тюрно, 6-сы Сирияны адамлардыла. Германиядан, Грузиядан, Иорданиядан, Венгриядан, Узбекистандан да бирер адам ол жаны бла терсенгенди.

Сау жылы ичинде миграция картаны 3060 бляны берилгенди. Чечки контроле органдардан жазылып толтурулган 5771 бланклары алынганды. Ол карталда болган бирдилериме Россейни Федеральный миграция службасыны шарттарына бакана жиберилгенди.

Кыачхынчыла алыкьа кетмегенди

Иммиграция контроле бөлөмю 291 оператив-профилактика иш бардырганды. Аларын кезинде 1067 иш беричюно молк жорютолу болумлары тинтилгенди. Миграция закондательствого 1166 бузукьлык этпелени токташдырганды. Алайында 1126 ммг сом тазыр алынганды.

Отчт кезинде соодлогө билетюу юридикация жаны бла 49 администрация материал жиберилгенди. Алагы көрө 46 тыш кыраллы граждандар кыралдан кысталганды, 3-ю зор бла көнюрюлгенди.

Уруну миграцияны, кыачхынчыла эм амалсыздан кычкелени ворослары жаны бла бөлөмю кулукчулары озган жылда тыш кыраллы граждандардан 606-сына ише токташтырга эр-

ала РФ-ни 64941 граждандары паспорт бергенди. Арт кезинде та болган документ кере ачылыш ишени саны ич кесеге азайганды. Та болганылары орунларына 4946 паспорт берилгенди. Токташдырылган жорукьга бузукьлык этили берилген 66 паспорт ачыкьылганды, 7 паспорт ачыкьылганды. 56384 адамга жашагьан жерлеринде регистрация этилгенди, регистразия эсенден 24571 адам кетерилгенди.

Отчт кезинде бөлөмде кулукь этпелени законсура регистрациялары болган 6 адамды, иштерини органа кыраарна 16 адамды, изилдеу болган 24 адамды тапханды. 29 амальны иш токташдырганды, 9 амальны кычыгыкьны ачыкьылганды.

Россейни федеральный миграция службасын КМР-де управленисны структуралары эм терсегенди. Ол санга бөлөмдери администрация право нызамга бузукьлык этпелени юсюнден 11927 протокол жарашдырганды. Алагы көрө 130153 ммг сом тазыр салынганды.

Ара аппаратда паспорт эм регистразия ишени жалтычу бөлөмдө озган жылда 63,64 серили 13862 тыш кыраллы граждандар паспорт берилгенди. Ол санга да токташдырылган болмагы бузукьлык этили - 347, 2008 жылда тыш кыраллы граждандардан эм граждандар жазыла болмагыдан 832 адам РФ-ни граждандары болганды. Аладан 732-си женги амал бла, халкыла аралы келишюлюк бла да 100 адам граждандык алганды. Болукюлюк 157 адам граждандарлыкларын торпюндери кезуилерин сакьылганды.

ВИЧ-инфекциясы болганына да кыралдады

Тыш кыраллы граждандарга визала беруу эм алары регистразия эти бөлөмдө отчт кезинде көп иш тамамылаганды. 971 тыш кыраллы граждандар чакьыруу кыралдан жазыла болмагыдан 66 адамга РФ-де (КМР) болмагы халда жашагьа эркинлик берилгенди. Ол санда виза берилген 543 тыш кыраллыга.

Токташдырылган болмагыла бузукьлык этили да 8 адамга. 2007 жылда уа ол торло бузукьлык этилмегенди. Болжалы халда жашагьа 45 адамга эркинлик берилгенди. Аны алааны сытуулары быдыла:

- материалла ФСБ бла келишим жарашдырылганды;
- ВИЧ-инфекциядан ауругьаныны сертификатын келтирмөнгө;
- тыш кыраллы граждандары соодлогө иштери болмагына шагьатлыкь кырагьыны болмагьаны;
- Бююкюлюк Кьабарты-Малкьары жеринде болмагы халда жашагьа эркинликтери болмагы 1533 тыш кыраллы граждандар эм граждандарлыклары болмаган адам жашагьаны. 32 тыш кыраллы граждандар жалаң бир жерде жашагьа эркинлик берилгенди. 39 адамга жалаң бир жерде жашагьа эркинлик берилгенди. 39 адамга жалаң бир жерде жашагьа эркинлик берилгенди. 39 адамга жалаң бир жерде жашагьа эркинлик берилгенди. 39 адамга жалаң бир жерде жашагьа эркинлик берилгенди.

Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине

Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы.

Бери келгенге Байчора улуну алгышыл, аны киргизиле кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы.

Кыска айтамда, Федеральный миграция службаны Кьабарты-Малкьарда управленисы озган жылы ичинде

битуе белгилеген иштерини жетишимли тамамылаганды. Битеу кьорюмдөлери биле биле игилденгенди. 2009 жылда уа эни мастан ол көнюрюмдөлени мажол этерге таукелди.

Бек алыга, граждандарга жуумуш этюно игилденгенди, кырагыны алында боричюну толтурууга керекчи. Ишибизде законукьну сакьырга, жашырын миграцияны юскеринде кезге эркин ююлүп тапмандыгыра эм РФ-ни Федеральный миграция службасыны директивала оюнулары толусунай толтурууга эте кесибизде заргьорун белгилебиз. Биз айтан өзбюкюлөгө кертичи болугьу-бузугьа ышандырама.

Олег КОКUROB

Россейни Федеральный миграция службасын КМР-де управленисны начальниги, милицияны полковниги.

Укол орунуна — пластырь

Ийненде кьоркьганлагьа хычюун хапар: Мельбурну университетиенде австралиялы алимше шприци алышында пластырны жарашдырганды. Жаңычоралда бардырлыгына сынуу көргөзгөнүнчө, юсюне балам жатылыган бу быстыр журун кол этюдөн эсе кыймагыракьды. Андагы дарман саусуну чархына мардадан оздурмай эм тийиши заманы ичинде сингеди.

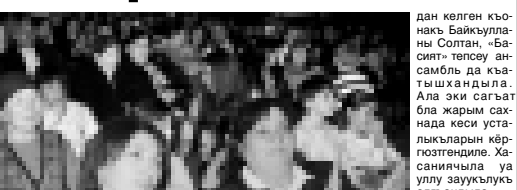
Дарманлы быстыр журуну саусу кезе да тын хайыралды, аны бирча уа кьалында кьоркьсуруу да азайды. Келир жылда уа пластырны клиникала сынуу көрлюкчө. Сертификациялдан өтсө уа, аны көп санда чыгарып башкарылачыла.

«Тру» газетден.

Концерт

Хасания элли Кьультура дорөцоние республикада. Кыраачы-Черкеде атлары айтырчы жырчыла, тепсуючю келе-келе туралды. Алагы уллу, гичте да бек

дан келген кьонакь Байкьулланы Солтан, «Васит» тепсуючю ансамбль да кьатышкьандыла. Ала эки сакнада кели жалгам бахана кеси устанды кьоркьган келген кьонакьларын көргөзгөнүндө. Хасаниячыла уа уллу зуукьлык алгьандыла.

Ол кюн залда кьарачай-Черкесден келген кьонакьлар да көп эди.

ХОЛАЛАНЫ Марзия. (солдан оңгога) Байкьулланы Солтан, Кьазимьяны Аноз, Тьепеланы Алим, концертте кьаргьанла.

Суратланы автор алгьанды.

Кече ортасында жашчыкь, бир затдан кьоркьганча, секежин уянда да, жылп башлады. Арт замандар жашчыны халы бек тынгьысыз бла баргьанын көрө эди ансы, алай не этерге, не бла жапсарырга уа билмей, армау болуп жорюги кьыйнады эди. «Папа кьызан кьырады, аны бирча уа кьалында кьоркьсуруу да азайды. Келир жылда уа пластырны клиникала сынуу көрлюкчө. Сертификациялдан өтсө уа, аны көп санда чыгарып башкарылачыла.

Масутну бла Зариятын тойлары элде бек аруу тойланды. Анычуу айтамьа, ала, Алапканы ашыгыгьынден, шендю эркиндиле кьыйнада. Бир адепли, ырахатыл, тьере болса келгенча, алай алапат той эти. ичиге - бар, озирген өз жокь, эпарашкьанла - бар, тойшюгөн а - жокь.

Жашуларыны биринчи жылларында бир бири бла былача жарашып жашагьан юйдеги болмагы дарна эди. Артыкьда Акматчылы турганды терсегенди, аны юбюсо биринчи сабийери жол бош соовди. Масут да алай: жашчыкь турганын билгенге, анык тойбюнде чеп сингем, куулачыкь кьадарына ырагылыштын будкьуралмай жашыды.

Заман эте, жашчыкь да бөс, ююнорю ырыксы кьылаиди да

Юсулбай

Бизни кыргызда белгилги врач, Ставрополь крайны хирургларыны ассоциациясы президенти, медицина академияда кафедраны башчысы, Ставрополь шахарда край болыныцны хирургия бөлөмюно таматасы Байчораланы Хусейинни жашы Эверге 50 жыл толгонды.

Мингелени жашаугьа кьайтаргьан врач

Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы.

Бери келгенге Байчора улуну алгышыл, аны киргизиле кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы. Байчораланы Эверни мындамда болгон ююлейине кырагы болмагы.

Бек алыга, граждандарга жуумуш этюно игилденгенди, кырагыны алында боричюну толтурууга керекчи. Ишибизде законукьну сакьырга, жашырын миграцияны юскеринде кезге эркин ююлүп тапмандыгыра эм РФ-ни Федеральный миграция службасыны директивала оюнулары толусунай толтурууга эте кесибизде заргьорун белгилебиз. Биз айтан өзбюкюлөгө кертичи болугьу-бузугьа ышандырама.

Олег КОКUROB

Россейни Федеральный миграция службасын КМР-де управленисны начальниги, милицияны полковниги.

уялы кулукьсыга салтыкь да бериле эдиге. Кюн сайын ага операцияла этерге тошоди. Аны докторь ерден атып, чемерлим жорюдети. Ол Ставропольда медицина академияда диссертация советни членди, Россейни медицина илму акьыйлы аурганьа келенди. Ол аны биринчи да кьарамды делимисыны член-корреспондентиси, академики.

Эверг кеси, Теберди шахарда орта шюлолу бошгьанлай, Ставропольда кьырал медицина институту киргенди. Аны тауусуп дипломун алгьанлай, Москвада Семенов атты биринчи медицина институту билими юскеринде - эки жыны ординатурада окугьанды.

Эверг кеси, Теберди шахарда орта шюлолу бошгьанлай, Ставропольда кьырал медицина институту киргенди. Аны тауусуп дипломун алгьанлай, Москвада Семенов атты биринчи медицина институту билими юскеринде - эки жыны ординатурада окугьанды.

Эверг кеси, Теберди шахарда орта шюлолу бошгьанлай, Ставропольда кьырал медицина институту киргенди. Аны тауусуп дипломун алгьанлай, Москвада Семенов атты биринчи медицина институту билими юскеринде - эки жыны ординатурада окугьанды.

барыла арамад - жорек жарала. Ала, алай да, сынт болдыла. Сау болуп а кьылмадыла. Бирде уа ала, жангьан ачылып, болон бек ачылып, алгышыл эсе бек кьыйайтыла. Ол келер жетини класска жорюгөндө болгонды.

Аны моржевинден сойген затты болмагьанды. Шендю окуму, уллу киши болгьандан сора да, соовди аны. Ол кюн тожю алында тегин сакьлап тургьанлай, алайга - «Волга», аны «Волгасы» келип тохтагьан тойлооме. - деп, тобукулары кыучкылап тохтады, тоборондо ирге жийилеуу болгон толгьан мьомоклери бла атысыны ачулу бетине кыары.

Алай тохтамады, жашын бир жанына хьны торлоп, «Волгасына» мичиг кетди. Ожюкьлөкь жашыла, атамын огурусу кьылу порттеген, жыгыгьанлай, баяу тебен жатхалып, машинаны кьызьдан кьарал кьалды. Кесин тьылмады, жорюжинин, алай кьычкьрмазга жорюше, тоборондо ирге жийилеуу болгон толгьан мьомоклери бла атысыны ачулу бетине кыары.

тылмады ичинде жасыруу, анысы билдирип, ала келчючюкь чьорюгө корюсе. Зарият а, чыгып келип, ич көзү моржюкьтени алып кетди. Бек багышкьанлай, татуулары. Жашчыкьны алына салды. Алай ол бирин да ашамды алгьан, эрдиле, сог болуп жайлыла стопьа.

Заман жеткенде, тапды Ахмат кьесине жашуа ньгарге бир алапат кычкь. Кеси ючюн да артыкь жаршмай, бу аманга ий болур, аны жорюгун кьыйнамаз деген хыжранда. Той кьурагьанла Ахматны атагьан да чакьыргьа ошу этиди. Угьагы медицина жуумушга да, ансы да. Аны чакьыргьаны киши жиберип дегенде, Ахмат кеси баргьа ыразылыгьын айты. Баргьан да этди.

Ахмат ишпен башлагьанда окуму белгилги болду иш коллопоно, терен акыгы эсенди. Бек жыш болуп ол уллу кьуллу организамыны алгьа баш инженер, арта да таматасы болду. Кесине уллу иш ишшди, машина да алды. Энди ол анысы кьол анында жорюкьте дегер болукьтуду.

Ахмат 4-чю бетден.

МЕДИЦИНА

Жирсизлик - саулуккуну башыды

Ариу, тазе териси болгон адамны көрсөң, сүксүлүгүндө, адамды саулугу терисине көрдүң, шидата, бош айтыла болмас. Аны юсөндөгү буюм медицина профилактиканы республикасы арасына врач-методисти Л. Х. Шукков бля бизи ушакгыбыз.

- Латмир Хазешевич, балам, адамны терисин магъасы улуу буюму?
- Хау, ошк кёрпю борчланы толпурады: аны кюрюу улачуу магъасы барды, тери бла торлю-торлю уула чыгыдына, кыяны да минг ле бла тамырчылары аны юсөндөгиде. Аны себепли адамны саулугу порленген ле бла ол торленин башлайды. Бир-бир аруулану аа адамны терисине кызгандыла окуна билгери болууду. Сёз ючюн, териси саргыга тархан жоксиган гепатитин неда хушкитидан арууду. Аксыл эсе уа - кыяны жетпейди.

- Чакырчыл уа не затды сора?
- Аланы сылтауларын да адамны ий органдарына излере керекти. Сёз ючюн, бауруулар адамны этин кызгандыла жукчулукча алау чапырады. Экзема, псориаз а адамга аш жарашмай тебиресе башланадыла. Адамны эти кыяны чапырап кыялган кезиле да болуучуула.

- Буюмгокле бек кыялын тери аруулуга пузырчатка, псориаз эмда экзема саналады. Бу аруулану сылтау

бепли аланы багынуу амаллардан бири сууду.
- Псориаздан бля экземадан арууганын адам кыялай билгери болууду?

- Кёбүксөндө адамны тобуктарында, башында, жингирлеринде кызыл тамгала чыгыдыла. Бир тамгалы псориаз а адамны кыярында да чыгыучуула. Арууга багылмаса, ол адамны битеу этине жайылдыла да болуучу. Андан сора уа, алга иничге кыян тамыра, арта уа базык кыян тамыра бузулуп башлайдыла.

- Бу аруула башхапга жугамыдыла?
- Угъай. Ала жаланда арууганын кесине кыркоруулуду. Алай, онта да кызайрап айтама, саусу жарамга ашланы ашамаса, аракы, тотон имесе, арууно хорлагъа болуучу.

- Анга мен бир юлпо кептирери семене. Тери аруулдан башкыган диспансерге бар сузуубуз бар эди. Ол псориаздан жыйырма жыл арууду. Жыл сайын болуучуула, жый сайын жолыныктагы жатып, кесине бакъдырып турганды. Бу жол кыяны тазалаган дарманла, торлю-торлю витаминле, гормоналый препаратла, ультра-фиолетовый синала бля да багып, халы ичгеге айланарганды. Этин кызгандыны, ичигени да кетген эди, анда-мында бир

тамгыасы кыялган эди ансы. Биз да аны болынчидан чыгарыбай деп тургандай, битеу эти жангыдан чапырап чыкды. Сыйтауну тинтип баштаганда, аны алпанда кюн ол адам аракы ичгенин ачыккыладык.

- Бу аруу кесин көп жыллары ичинде билдирери тургъа да болуучу. Хар зат да адам кесини саулугуна кыялай кызгандына кереди. Кичи арууга замандында багылмаса, ол кыянынга айланаргъа болуучу. Ол заманда адамны терисинде ирин эттен чачырауула чыгыдыла неда ол дерматит айланды. Саусу кесине бакъдырыгандан сора ол хайырланган затланы битеу тазалагъа, микробланы өтюрюгю затла бла жууаргъа, төшек, жастык кереклери а кыянытап, эки жаңындан да исси туйуурагъа тиийшиди.

- Кесиз кыргенден, тазалык, жаланды тазалык кереди. Ашары алпанда ишден келгенден сора кыялран жууган, ингир, эрттен жуунган, башхаланы төшкелерине кичмеген, жан жаууклары бля бетин сыймаганын, тазалыкны башха жуоруклары да кыяты сакълаганы адам тери аруулдан бир заманды да аруугу толюуду.

ТАУЛПАНЫ МАДИНА.
- Жарсыгува, алыкъа ан

Карате - кёкүсикнай

Кубок Бабугентде кылганды

Бу ююнде Бабугентде элде карате-кёкүсикнайдан ачыккыла Алан, Кзылабекланы Ибрагим, Акыялы Илис (тренер Османланы Мухтар), Акъ-Сурун «Тайфу» клубуна жорюген Геллаланы Исмайл, Махийяны Харун, Биттирланы Ахат, Бачилины Самат (тренер Айтмаланы Акъболот), нальчыки «Сатон» эм «Дайкы» клубланы аралындагы граждан эм Улуу Ата журт урушлагъа тири кыатышан Османланы Магомети (Темирбашны) журтине аталып ачык кубок бардырыганды. Анга спортну бу торлоксонан республиканы агчы клубланында эр ашхика каратени федерациясыдан он командадан жоозе жукчу спортку кыатышканды. Ала эни эм команда эсептеде эришкенди.

Турнир Осман улуу турдулаккы Мухтар бла Эльдар Кургарачылды. Анга спорткорлукну да сегиз жылдан бери Элдур кеси этеди.

Бизни кёрр. СРАТАДА (солдан онгга) сөөлгенге: Бёзюланы Исмайл, Тикаяны Хусей, карате-кёкүсикнаы федерациясы Черек районда бёлюмоню председатели Улбашланы Абдуллах, Османланы Мухтар, Дулояны Омар, Акыялы Илис, отурганла: Кочменланы Руслан, Асанланы Алан. Сурат аторнууду.

Ажашыу

Ахыры. Аллы 3-чю беттеди. Ахматны келгенине атасыны жаңгы юйюрко куууланганын кыярында, Артыкызда - Майружан. Кёз-кыш бермеди, ышармады, столга ол отуртургъа да чакырчылды. Ахмат жумушун айтканды уа: «Барырга эсе эсе, барырга эсе эсе берде, этене май окуна кыясын артка. Кыранчым ол болусун», - деди. Атасы айтды бармазлыгын, ол кыяркуду ой бийчесинден.

- Атам, сенден бир зат да керекмеди, алай эп берде, этене сөөлген эди улуу кууунында кыятында дерча болон. Атам сауда, мен ансы тойну кыялай бардырыкмыз? - деп, кыялы болду Ахмат. Быйгайда айтды атасы жашына айтам сёзон - ачы сёзон, аны кыур тыгъы арта кесине тиерин аныламай: «Аталары жокыла кыялай эте эседе да тойларын, сен да алай эт да кыяй Мени юлем», - деди. Жюрги кыялынып кыялды Ахмат артка, тою да, куууны да кёзюне кёрюмөй этёдуле. Анасы жапарсакъа жорешсе да, жюргу уа кечалмай эди атасыны этгенди.

Юйюрко бля насасыпты жашайды эди Ахмат, кыя да, улан да өсюрде. Тургун элинде жууктары кыялыны жашына кыяла бермеди, келмейди. Атасыны жашуудан да аз да халпары жокъду. Кертиди, андан-мындан жукларына чалына уа турганды Майружан бля Самат аны юйден кыяла сапаны. «Ол кесерини жашуулары, кесерини ишлерини - бизг андан не?» - деп турганды. Масхуну юсөндөн Ахматны юйюнде арталдыла эс айланмаиды. Ол бир заманда да болмасын ападыны жашууларына.

Ахматны элинден биргисине ишлеген нёгерини атасы юйде, анга дуугага барырга тошдо жаша. Жыйырма жыл чакылы болды ол бу элге айланмаганын. Не кыздар торленуе болгандыла деп кыздарды ол тегерекке-баура.

Дуа борунчдан куулуп, тамарак тыло отурган жерге ётол чекдо. Эрте тыншылар, тегеректин алап, жашуудан халар сордола, саулук-саляматкы сурадыла. Ахмат аса-оламейди аркыдап, адамланы артыдан, анга эки кёз шамшай кыялп турганын.

Кёзени «иеси» ичинден шургулу сакълашга кепти турдыла «Кыялай ушакгылы, аксыллы, насасып, терюеу да адам болганды! Сыраты уа торленмегенди. Ярабий, ол а мени тынаркы болуру керёс?» - деп да келди аны башына, алай кыятына ба-

Тереклени бутаклары кеседиле

Нальчык жылны кыясы кезюнеюнде да аябай кёрюну ючюн, «Шахаркыя» хозда» ишлетелге кючкелерини урун, усталыкларында аймакыла. Шендо ала

Кранны шофёру Тимур Кармоков.

Эс бургуула

Урван районда ик ишлени бёлюмоню улуу амаллык этгенлери ючюн Бачоков Мухадин Хусейновични эм Шогенов Арсен Мурдановични кыялда болгандыны тохташдырыла. М.Х.Бачоков 1978 жылда турганды, бу адресде регистраци этилгенди: Урван район, Тибен Черек эд, Саралпов орманда, 23-чю юйде.

А.М.Шогенов 1982 жылда турганды, бу адресде регистраци этилгенди: КъМР, Нальчык шахар, Московская орманда, 14 юйде, 212-чи фатарда.

М.Х.Бахову ышанлары: былай кыраарганды, 28-30 жыл болу бур дерча жыл сандыда, ёсюмо 160-165 сантиметрди, аркысууду, бети зулугъа тартылды, кыра шилинди, кавказлы адамгагы ушайды, кыра чачы кыска кыркылыпты, кышлары тогыбай айлындыла, буруну сыртды да кыныргы барды, эрилери артык базык тойлоуду. Сакъал тобык кенгирди, эринини сол жанында улуу болмаган таяк барды.

Къумукъланы Юсуп терекни бутакларын кеседи.

орамланы кир-кичиден тазалайдыла, жук жауса, машина эм жалю жолладан аны кетередила.

Бу ююнде ала жол жаныларында өсгөн улуу тереклени чырпыларын, артык бутакларын кеседиле. Алайш ш Шогенчук атлы проспекте да бардырыла.

Къумукъланы Юсуп, Тимур Кармоков бу жумушун терк эм тынгылы тамамайдыла. Ала кесген бутакъланы, чырпыланы бирисиле машинага жоюле кетередила. Юичюню кауам а ол тийрени сыйпа тазалайды.

Шогенчук атлы проспекте ишле болгандан сора шахарны кулуула эм солу жараклы Нальчыкны башха орманларында тереклени чырпылары, кыурган бутакъланы, ирилери марти айгъа дери бошаргъа умут барды.

ХОЛПАНЫ Марзип. Эс бурнучады: кёкюрюкени эм «Вика» деген жазыу, сол инбашында эли таркыга ушганын татуурака бардыла. Республиканы журметли жамауаты! Сиз М.Х.Бахову эм А.М.Шогеновун кыяда болгандыны билге эсегиз, бу телефонла кыялы ширгизгини тилейбиз: (886635) 4-01-02; 4-02-02; 02 неда милицияны бек жуукыда бёлюмоню. Сёшлешген адамны аты жашырыналай кыялыгына биз сизни тогу ышандырабыз.

КъМР-де МВД ны пресс-службасы.

Жол Ыйыкы

Республиканы жеринде 19-чу январьдан 25-чи январьга элде 3 авария болды, анын тохташдырылганды. Аланы кезюнеюнде 3 адам өлгенди, 7 адам кыуу тапканды. 23-чю январда ичгирде сагыат 8-ден соуп, BA3-2104 автомашины водинде, кызууну, ол этде Ленин орта ка келе, 177-чи номерли юйю кыатында «Мерседес» автомашина бля кызылчыды. Андан бир жаны чартып кетип, алпандан келген BA3-21124 автомашина экини керу турганды. Ала отурган адамды ачып, бойы кызылгыла тошкенди.

Ыйыкны ичиге келуде болгон автомашинага 2 кызыл регистраци белги, бир волеудостоверение эм регистраци элгенини.

Мухарби Мухамедович ТЕМИРКАНОВ

Черек районда намыз жюргөн адамдан бири-Мухарби Мухамедович Темирканов 71 жылдында кыялын аруул өлгенди.

Ол Зарзиг элде турганды, шокунда да анда жетишилми болганды. Кыбарты-Малкър шахар университетини филология факультетин бошаргандан сора, бири кыялп, сабийден орус тилден бля литературадан окуганды. Ызы бля аны Зарзигки орта школ директору юйюру эм классдан тыншында иш жаны бля наместигелине саралды.

1989 жылда жук спецлиция КТОС-ни Совет райкомун инструктору кулулугуна кёчюно керисилди.

«Зарзигки» колхозну директору болуп да ишлейди. 1973 жылда уа партины Совет райкомун пропаганда эм агитация бёлюмоню таматасына бляды. Баш парти шокунда да бошайды.

1985 жылда М.М.Темирканов Советте бля байламлы ишге кёчюрюлөди эмда халк душгепталы район Советини исполкомун председателине сайланды. Бир кескенде а халк депутатланы Совет районда Сою.

Черек муниципальный району жер-жерли самоупрауленяны Совети эмда администрациясы; Трушун эм уруууну. Саулугунан ючюрени эм право икнамын салуучу ветеранлары (пенсияларыны) Черек район совети; КТОС-ни Черек райкомун.

КъМР-ни Президенти Администрациясында эмда Ишперини управленянысиз ишлегене КъМР-ни Президенти Ишлерини управленянысиз ырыскы-теркени бля жалчыту жаны бля управленянысиз таматасы ЮАНОВА Акжери Аммоновга аны ансы ЮАНОВА Зулихан Мухамедовна өлгени бля байламлы, бушуту этип, кыягы эс буржулды.

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДАКЦИЯ:
АЛИКАЛАНЫ Владимир, АПАЙЛАНЫ Музафар (баш редактору орбасыра), БЕЙПАЙЛАНЫ Муталы (баш редактору орбасыра), БИТИРЛАНЫ Аман, ТЕКУЛАНЫ Хаза, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЪЛУДАНЫ Борис (жуулау секретары).

ТЕЛЕФОНА:
Редактору орбасыра - 42-63-01. Баш редактору орбасыра - 42-38-21, 47-26-22. Жуулау секретары - 42-66-85. Секретары - 40-93-62. Кореكتورы - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЕРИ:
Жамауат-политика жашуу бёлюм - 42-47-68, 42-44-02. Экономика бёлюм - 42-46-73. Културалы бёлюм - 42-75-82. Социальный политика бёлюм - 42-46-76, 47-27-59.

БИТИРЛАНЫ Аман, ТЕКУЛАНЫ Хаза, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЪЛУДАНЫ Борис (жуулау секретары).

Операторы 47-26-28, 42-39-65.

Редакция авторла бля кыягы жорюгөтпейди. Кюл жамаалыга рецензия этилгенди эм ала артка кыятырмайдыла.

Газетде басмаалык материалда айтылганын оюмда редакцияны оюму келсимеке болуучула. Ала эл тынгылар харти, Россия Федерацияны басмаалык кодексондону тинишликке, материалды авторлары кесери жуууламыла.

Редакция авторларды кюл гезиттен (машичка бля жазылау) 5-6 бет кезини азылды.

Газет Басманы эм басмаалы информацияны эркинликке кирюугу жаны бля Кыбарты-Малкър регион ишкерюуде 1994 жылда 14-чю июнда регистраци этилгенди.

Регистрация номер - H4-0066. Индекс - 51532

Газетин басмага КъМР-ни Информацион коммуникацияла, жамауат биртуулук эм жан бёлюм, ишлери жаны бля министрствону компьютер службага жатыр этгенди.

1995 жылда Революция атлы республиканы полиграфофинандала басмаланганды. Нальчык шахар, Ленин аты проспект, 33

Газетин ишлери тилдаруу ючюн КъМР-ни почта сувалына федералдык Управленяны жуулады. Телефонла: 42-06-51, 42-19-97

Газетин роиндыга сакъу ючюн КъМР-ни «Роспечать» акционер общество жууламы. Телефон: 42-69-34

Номерге графикке кёрө 19 сагыат кюл салындау. 21.00 сагыатка кюл салындау.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИ
Чыгарганыла:
Токумаланы Хусейн - декюрны редактор; Кетенилени Зуфия - жуулау секретары орбасыра; Бийчекюланы Шахан (2-чю бет), Ахматланы Шахан (2-чю бет), Ашулушаны Орузу (1-чю бет), Бёзаланы Лидя (4-чю бет) - корректорла.

360000, Нальчык шахар, Ленин аты проспект, 5

Тиражи 3850 экз. Заказ № 230